

TÜZÜĞÜN DEĞİŞEN MADDELERİ

-Siyasi Partiler Kanunu'nun geçici 5. maddesi uyarınca Genel Yönetim Kurulu'nun 12.2.1966 tarih ve 8/2 sayılı kararı ile Tüzüğün değiştirilen maddeleri yeni şekillerile aşağıdadır:-

B Ö L Ü M I

A- AD VE MERKEZ

MADDE 1- Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş siyasi bir örgüttür. Merkezi şimdilik İstanbuldadır. Genel Yönetim Kurulu kararı ile Ankaraya götürülebilir.

B- KARAKTER VE AMAÇ

MADDE 2- (Bir değişiklik yapılmadı.)

MADDE 3- Partinin amacı: (Bir değişiklik yapılmadı.)

B Ö L Ü M II

A- ÜYELİK

Üyeliğe giriş şartları:

MADDE 4- Üyelik için gerekli şartlar şunlardır:

- a) Türk vatandaşı, reşit ve siyasi partilere girme haklarına sahip olmak;
- b) Aidat ödemeyi taahhüt etmek (aidat ayda en az 100 kuruştur. Merkez Yürütme Kurulu en az aidat haddini her yıl yeniden tayin eder; en yüksek aidat yılda 1200 liradır.);
- c) (Bir değişiklik yapılmadı.)
- ç) (" " " ")

Usul:

MADDE 5- Partiye girmek isteyenlerin kaydı çalıştığı veya oturduğu ilçede yapılır. Durumunda kanunlara ve parti tüzüğüne aykırı bir husus görmezse ilçe yönetim kurulu, müracaatçının aday üye olarak kaydına karar verir; üye kayıt defterine işler; giriş beyannamesinin ilk bölümünü ilçede alıkor ve diğer iki bölümünü il yönetim kuruluna gönderir. İl yönetim kurulu, ikinci bölümü alıkor ve üçüncü bölümü Genel Merkeze sunar. Genel Merkezce onaylı "Kimlik Kartı"nın ilçesine gönderilmesiyle adayın üyeliği kesinleşir.

Üyelik her üç kademe kurullarınca sebep gösterilmeksizin reddedilebilir. Aday üyenin red kararına bir üst kademe itiraz hakkı vardır. Merkez Yürütme Kurulunun kararı kesindir.

Aday üyelik:

MADDE 6- Aday üyenin adaylık süresi, müracaatından itibaren altı aydır. Bu süre içinde 5. maddede gösterilen işlemler tamamlanır. Adaylık süresi Merkez Yürütme Kurulu kararı ile ve onaylı kimlik kartının süresi dolmadan ilçesine gönderilmesiyle kısaltılabilir.

Aday üye, adaylığı süresince parti üyelerine açık toplantılara katılabilir; fakat diğer üyelik haklarının hiçbirinden yararlanamaz ve partide resmi görev alamaz ve aidat ödemez.

Müteessis kurul olarak kendilerine yetki verilen vatandaşlar için bu hüküm uygulanmaz ve yetkilendirildikleri andan itibaren parti üyesi sayılırlar ve her türlü parti üyeliği hakkından yararlanırlar.

B- ÜYELERİN HAKLARI VE ÖDEVLERİ

MADDE 7- Seçmek ve seçilmek her üyenin hakkıdır. Şu kadar ki, bu hakkı kullanabilmek için üyelerin Genel Başkanlıkça mühürlü ve her yıl bağlı oldukları ilçe başkanlığınca mühürlenerek vize edilen kimlik kartını ibraz etmesi şarttır.

Parti üyesi aidatını geciktirmeksizin öder ve her yılın Ocak-Şubat ayları içinde kimlik kartını vize ettirir. Bu, partiye bağlılığın ilk maddi delilidir. Aidat borcu olan üye her kademedeki yönetim ve disiplin kurullarına seçilemez; ön seçim ve yoklamalarda aday adayı olamaz.

(3 ve 4. paragraflarda bir değişiklik yapılmadı.)

C- ÜYELİKTEN ÇIKMA

MADDE 8- (Bir değişiklik yapılmadı.)

B Ö L Ü M III

Partinin teşkilat ve teşkilat kademeleri

MADDE 9- Partinin teşkilatı şunlardır:

- Büyük Kongre;
- Genel Yönetim Kurulu;
- Merkez Yürütme Kurulu;
- Merkez Haysiyet Divanı;
- İl ve ilçe kongreleri;
- İl ve ilçe yönetim kurulları;
- İl Haysiyet Divanları;
- Köy ve mahallelerdeki parti görevlileri;
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Grupları;
- İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi Grupları;
- Gençlik ve Kadın Kolları.

Yukarıda sayılanlardan ilk altısı aynı zamanda partinin organlarıdır.

A- BÜYÜK KONGRE

Kuruluş:

MADDE 10- Büyük Kongre partinin en yüksek organıdır, kararları ilân olunur.

Büyük Kongre seçilmiş ve tabii delegelerden kurulur:

a) Seçilmiş delegeler: Her ilde kayıtlı ve kimlik kartını o yıl için vize ettirmiş ilk (500) kadar üye sayısı için (1), (500)den sonra gelen her tam (500) üye sayısı için yine (1) delege hesabı ile il kongrelerince seçilir. Şu varki, üye sayısı ne olursa olsun, bir ilden, o ilin çıkaracağı milletvekili sayısından çok delege seçilemez.

b) Tabii delegeler: Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulu üyeleri, Merkez Haysiyet Divanı üyeleri, parti üyesi bakanlar, milletvekilleri ve senatörlerdir. Taşındıkları sıfat dolayısıyla Büyük Kongrenin tabii delegesi olan üyelerin, ayrıca il kongrelerince delege olarak seçilmeleri caiz değildir.

Görev ve yetkileri:

MADDE 11- Büyük Kongrenin görev ve yetkileri şunlardır:

(a-f fıkralarında değişiklik yapılmadı.)

- g) Hesapları incelemek, Genel Yönetim Kurulunu ibra etmek, kesin hesabı, bilanço ve bütçeyi onaylamak;
h) Belirli üyeler hakkında usulüne uygun olarak bizzat yapılmış af müracaatlarını inceleyerek karar vermek;
i) (fıkroda bir değişiklik yapılmadı.)

Toplanması:

MADDE 12- Büyük Kongrenin toplantıya çağırılması ve toplantılarında Cemiyetler Kanunu hükümleri uygulanır. Büyük Kongre olağan olarak iki yılda bir toplanır.

Toplantıların yeri, günü ve gündemini Genel Yönetim Kurulu kararlaştırır. Partinin tüzük ve programında değişiklik yapılmasına dair teklifleri ve toplum ve Devlet düzenini veya kamu faaliyetlerini yahut parti politikasını ilgilendiren konularda karar alınmasına dair teklifleri karara bağlamak için, bunların Genel Başkan veya Genel Yönetim Kurulu veya Büyük Kongre delegelerinin en az yirmide biri tarafından ileri sürülmüş olması gerekir. Bu teklifler, Büyük Kongrece seçilecek bir komisyonda görüşüldükten sonra Büyük Kongre komisyon raporunu inceler.

(Son paragrafta bir değişiklik yapılmadı.)

Çağırma usulü:

MADDE 13- (İlk paragrafta bir değişiklik yapılmadı.)

Olağanüstü toplantılar, Genel Başkanın veya Genel Yönetim Kurulunun yahut Büyük Kongre delegelerinin en az 1/5'inin yazılı istemi üzerine yapılır. Bu istekler Merkez Yürütme Kuruluna bildirilir ve bu kurul bir ay içinde Büyük Kongreyi olağanüstü toplantıya çağırır.

B- GENEL YÖNETİM KURULU

Kuruluş:

MADDE 14- (Bir değişiklik yapılmadı.)

Görev ve yetkileri:

MADDE 15- Genel Yönetim Kurulu, iki Büyük Kongre arasında Parti tüzük ve programına ve Büyük Kongre kararlarına uymak şartıyla, Partiyi ilgilendiren hususlarda karar almak yetkisine sahiptir. Parti işlerini düzenleyen parti yönetmelikleri de bu organ tarafından yapılır. Genel Yönetim Kurulu, zorlayıcı sebepler dolayısıyla Büyük Kongrenin toplanmadığı hallerde Partinin hukuki varlığına son verilmesiyle, tüzük ve programının değiştirilmesi dışında bütün kararları alabilir. Genel Yönetim Kurulu bu görev ve yetkilerini Merkez Yürütme Kurulu elile kullanır. Genel Yönetim Kurulu, Büyük Kongrenin kapanışından sonra, salt çoğunlukla, derhal toplanır. Nisap olmadığı takdirde 15 gün sonra için vaki davet üzerine hazır bulunanlarla toplanır. Yeni Genel Başkan, Genel Sekreterler ve Merkez Yürütme Kurulu seçilinceye kadar eskilerinin görevleri devam eder. Genel Yönetim Kurulunun ilk toplantısında asli üyeleri arasından, asli üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ve gizli oy, açık sayımla bir dönem için Parti Genel Başkanını seçer. İlk iki oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, üçüncü oylamada üçte iki çoğunluğu ile yetinilir. Yine gerekli çoğunluk elde edilemezse, üç oylamada toplam olarak en çok oy kazanmış olan aday Genel Başkan seçilmiş sayılır. Aynı kilsenin üst üste Genel Başkan seçilmesi caizdir.

(Bundan sonraki paragraflarda değişiklik yapılmadı.)

Toplanması:

MADDE 16-(son cümle). Olağanüstü toplantılar için çağrısı Genel Başkan tarafından yapılır.

C- MERKEZ YÜRÜTME KURULU

Kuruluş:

MADDE 17- (Bir değişiklik yapılmadı.)

Görev ve yetkileri:

MADDE 18-

a-c) (fıkralarında bir değişiklik yapılmadı.)

ç) Belirli üyeler hakkında usulüne uygun olarak bizzat yapılmış atamalarını inceleyerek karar vermek;

d-i) (fıkralarında bir değişiklik yapılmadı.)

j) Partinin kesin hesap, bilanço ve bütçesini hazırlamak;

k) (fıkrasında bir değişiklik yapılmadı.)

l) Seçim kanunları ve Siyasi Partiler Kanunu gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelikleri seçimlerinde, kanun gereğince Genel Merkezce gösterilecek kısmını seçmek, yer ve sıralarını belirlemek ve Partinin katılacağı diğer seçimlerde kanunun engelleyici hükümleri bulunmadığı hallerde aday listelerini tertiplemek veya alt kademelerde tertiplenmiş listeleri inceleyip, listeyi sunan alt kademenin de görüşünü aldıktan sonra gerekli gördüğü değişiklikleri yaparak onaylamak;

m) Tüzükte sayılı görevlerini yerine getirilmediğini tesbit ettiği; yahut partinin genel politikasına aykırı veya partinin varlığını ve gelişmesini tehlikeye düşüren tutum ve davranışta bulunduğu kanaat getirdiği takdirde, derhal seçeceği 3 kişilik geçici bir kurul marifetiyle idare edilmek ve karar gününden en geç 45 gün içinde olağanüstü kongrede yeni yönetim kurulu seçilmek şartıyla il veya ilçe yönetim kurullarına isten el çektirmek.

Toplanmadı:

MADDE 19- (Bir değişiklik yapılmadı.)

Bürolar:

MADDE 20- (Bir değişiklik yapılmadı.)

Ç- MERKEZ HAYSIYET DİVANI

Kuruluş:

MADDE 21- (Bir değişiklik yapılmadı.)

Görev ve yetkileri:

MADDE 22- Merkez Haysiyet Divanı; Genel Yönetim Kurulu Üyeleri, Merkez Haysiyet Divanı Üyeleri, İl Yönetim Kurulları Üyeleri, İl Haysiyet Divanları Üyeleri ve Parlamento grupları Üyeleri hakkında doğrudan disiplin cezaları verir.

İl Haysiyet Divanlarında verilen ve itiraz olunan kararları inceleyip kesin karara bağlar.

İl Haysiyet Divanları arasında çıkacak selahiyet ihtilaflarını halleder. İl Haysiyet Divanının bulunmadığı veya toplanmadığı hallerde onun görevlerini de üzerine alır.

Merkez Haysiyet Divanının kararları kesindir.

Toplanması:

MADDE 23- (Bir değişiklik yapılmadı.)

D- İL VE İLÇE KONGRELERİ

Kuruluş:

MADDE 24- İl Kongresi, o ile bağlı ilçelerin, sayısı (1000)i aşmamak üzere, kimlik kartını o yıl için vize ettirmiş her ilk (10) veya daha az sayıda üyesi için (17 ve ondan sonra gelen her tam (10) üye sayısı için (1) delege hesabı ile seçip gönderecekleri delegelerden kurulur. O seçim çevresinin partili Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile İl Yönetim Kurulu ve İl Haysiyet Divanı üyeleri il kongresinin tabii delegeleridir; ancak geçici il yönetim kurulu üyelerine tabii üyelik hakkı tanınmaz.

İlçe kongresi, sayısı (600)ü aşmamak üzere, o ilçeye kayıtlı ve kimlik kartını o yıl için vize ettirmiş bütün üyelerin iştirakile kurulur.

Delegeler sayısı herhangi bir il veya ilçede sırasile (1000) ve (600) ü aşacak olursa, Merkez Yürütme Kurulu kaç kişiye bir delege seçileceğini kongreden önce tayin ederek bildirir.

Görev ve yetkileri:

MADDE 25- (Bir değişiklik yapılmadı.)

Toplanması:

MADDE 26- (Bir değişiklik yapılmadı.)

E- İL VE İLÇE YÖNETİM KURULLARI

Kuruluş:

MADDE 27-

(İlk üç paragrafta bir değişiklik yapılmadı.)

Başkan, İl Kademesinde Partiyi temsil eder. Parti tüzeli kişiliği adına dava açma ve davada husumet yetkisi kendi kademesinde başkana aittir. Başkan, Partinin yazışma işlerini kuruldan kendisine seçeceği bir yardımcı sekreterle birlikte yürütür.

(Maddenin bundan sonraki paragraflarında bir değişiklik yapılmadı.)

Görev ve yetkiler:

MADDE 28- İl yönetim kurullarının başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

a-d) (Fıkralarında bir değişiklik yapılmadı.)

e) Parti görevlilerinin il çapında bütün mahalle ve köylere yayılmasına çalışmak ve bunların çalışmalarını il ölçüsünde ahenkleştirmek;

f) (Bir değişiklik yapılmadı.)

g) Belirli sürelerde parti görevlilerini il merkezinde toplayıp bunlardan mahallelerdeki ve köylerdeki durumu öğrenmek ve gerekli direktifleri vermek;

h) İl Kongresini ve gündemini hazırlamak, çalışma raporunu, İl bütçesini ve İl Yönetim Kurulu adayları listesini kongreye sunmak;

i) Altı ayda bir Merkez Yürütme Kuruluna, ilin ve bağlı ilçelerin hesap durumu hakkında rapor vermek.

İlçe yönetim Kurulu, İl Yönetim Kurulunun görev ve yetkilerine kendi kademesinde sahiptir. İl Yönetim Kurulunun gördüğü işlerin

A- DİSİPLİN CEZALARI

MADDE 43- Üyelere verilecek disiplin cezaları dört türdür: Uyarma, kınama, bir veya iki yıl süreli geçici çıkarma ve Paryiden kesin olarak çıkarma.

UYARMA ve KINAMA: Yetkili parti organlarının kendisine verdiği parti ödevini savaştıran veya yetkisini aşan üyeye uyarma; tekerrürü halinde veya durumun ağırlığına göre kınama cezası verilir. Kınama cezası kesinleşen üye ödev gördüğü organdan düşürülür; o dönemde aynı organda görev alamaz.

GEÇİCİ ÇIKARMA ve ÇIKARMA: Aşağıdaki fiileri işleyen üyelere durumlarının ağırlığına göre Partiden bir veya iki yıl süreli geçici çıkarma, yahut Partiden kesin olarak çıkarma cezası verilir:

a-e) (fıkralarında bir değişiklik yapılmadı.)

Geçici çıkarma cezasına uğrayan parti üyesi, faaliyetine katılamıyacağı parti organlarına hiçbir teklif yapamaz. Ancak bu hüküm, geçici çıkarma cezasına uğrayan parti üyesinin, parti tüzüğüne, programına, partinin diğer mevzuatına ve organlarının bağlayıcı kararlarına uyması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Geçici çıkarma cezasına uğrayan parti üyelerine parti içinde hiçbir görev verilemez.

B- KOGUŞTURMA USULÜ

MADDE 44-

A- Şikâyet hakkı: Her üye ve her organ disiplin cezasını gerektiren olaylardan dolayı şikâyet hakkına sahiptir.

a) Olayı öğrenen üye bunu bağlı bulunduğu yönetim kuruluna bildirir. Şikâyeti yönetim kurulundan ise bir üst yönetim kuruluna baş-vurur.

Yönetim kurulu şikâyetin gerçekliğine inandırıcı deliller varsa şikâyet konusunu bir karar bağlamak üzere ilgili Haysiyet Divanına veya kendisi sevk yetkisini haiz değilse- sevk yetkisini haiz organa sunar.

b) Olayı yönetim kurullarından biri öğrenmişse ve elinde inandırıcı delilleri de varsa dosyayı gereğinin yapılması için ilgili haysiyet divanına veya kendisi sevk yetkisini haiz değilse- sevk yetkisini haiz organa sunar.

B- Sevk yetkisi:

a) İlçe yönetim kurulları, bağlı parti görevlilerini ve üyeleri;

b) İl yönetim kurulları, bağlı ilçe yönetim kurulları üyeleri ve denetçileri ile mahalli meclis grupları üyelerini;

c) Merkez Yürütme Kurulu, il yönetim kurulları ve il haysiyet divanları üyeleri ile il denetçilerini;

d) Genel Yönetim Kurulu, T.B.M.M. Grupları üyelerini ve -geçici çıkarma ve çıkarma istemine münhasır kalmak üzere ve daha önceden gündeme alınmak kaydıyla- üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun vereceği kararla kendi üyelerini ve Merkez Haysiyet Divanı üyelerini

Haysiyet Divanına sevk yetkisine sahiptir. Ayrıca her organ, alt kademelerinin bu konudaki yetkilerine de sahiptir.

Genel Başkan, Genel Sekreterler ve Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin Haysiyet Divanına sevki ancak bu sıfatlarının kaldırılmasla mümkündür.

C- Tedbir:

Partiden çıkarmayı veya geçici çıkarmayı gerektiren hallerde disiplin cezası verilmesi için sevk kararı almaya yetkili olan parti organları, tedbir niteliğinde olmak üzere, Haysiyet Divanına sevk edilen üyeyi, parti içindeki görevlerinden derhal uzaklaştırabilir.

D- Sevk istemi:

Sevk yetkisini haiz kurul tarafından, olayın kurulca öğrenilişinden itibaren en geç üç ay içinde ilgili Haysiyet Divanı Başkanlığına verilmek üzere hazırlanan sevk isteminde:

- a) Sevk istemine esas olan kurul kararının tarih ve sayısı;
- b) Gerekirse Haysiyet Divanına açıklayıcı bilgi vermek üzere kurulca tayin edilen sözcünün adı, soyadı ve adresi;
- c) Hangi üye veya üyeler hakkında sevk isteminde bulunulmuşsa ad ve soyadları ile adresleri (Partice bilinen adresleri)
- d) İstenen disiplin cezasının her üye hakkında ayrı ayrı olmak üzere nevi;
- e) Olayın mahiyeti ve ispatlayıcı deliller bulunur.

E- Divanın kararı:

Sevk istemini alan Haysiyet Divanı olayı ve delilleri inceler; gerekirse Kurulca'nın bilgisine başvurur; sevk edilen üyeyi, adresine gönderdiği iadeli taahhütlü mektupla sözlü veya yazılı savunmasını yapmak üzere Divana davet eder. Davet mektubunda, üye hakkındaki sevk isteminin bir sureti ile, üyenin yerinin uzaklığı ve savunmasını hazırlama süresi hesaplanarak tayin edilmiş davet tarihi bulunur. Üye davete icabet ettiği takdirde Divan, sözlü veya yazılı savunmasını ve varsa mukabil delillerini inceler; icabet etmediği takdirde ikinci bir davete mahal kalmaksızın dosya üzerinde incelemesini tamamlayarak karara varır. Bu kararda sevk isteminden daha ağır bir ceza verilemez.

F- Kararın tebliği:

Haysiyet Divanlarınca parti üyeleri hakkında verilen kararlar, gerekçeleriyle birlikte en geç otuz gün içinde ilgiliye ve sevk kararını vermiş olan yönetim kuruluna bizzat veya iadeli taahhütlü mektupla tebliğ olunur.

G- İtiraz müddeti ve itirazın incelenmesi:

İl Haysiyet Divanlarınca parti üyeleri hakkında verilen kararlara karşı, kararın kendisine tebliğinden itibaren en geç 15 gün içinde ilgili partili veya sevk eden yönetim kurulu, kararı veren Haysiyet Divanı ile Merkez Haysiyet Divanına itirazda bulunabilir. Bu takdirde dosya itiraz yazısı ile birlikte bekletilmeksizin Merkez Haysiyet Divanına gönderilir. İtiraz halinde, Merkez Haysiyet Divanı esas itibarıyla incelemesini dosya üzerinde yapar.

H- İnfaz:

Kesinleşen disiplin cezası kararı dosyası ile birlikte, infaz için Genel Başkanlığa gönderilir. Genel Merkezce dosya saklanır ve kararın özeti Genel Merkezdeki üye giriş beyannamesinin arkasına işlenir ve aynı şekilde işlenmek üzere ilgili il ve ilçe yönetim kurullarına ve parti görevlisine tebliğ edilir. Aynı zamanda ilçe yönetim kurulunca üye kayıt defterine de işlenir ve karar gereği yerine getirilir.

İ- Tutulacak defterler ve dosyalar:

Haysiyet Divanları tarafından kanun ve tüzüğün öngördüğü şekilde karar defteri, gelen ve giden evrak defterleri ve dosyaları tutulduğu gibi, Divana tevdi edilen her sevk istemi için bir dosya açılır. Bu dosyada sevk isteminin, bu konuda alınan kararların, davet mektuplarının ve tebliğlerin birer sureti ve Divanca alınan ifadelerin zaptı, altı ifade veren, yazan ve başkan veya raportör tarafından imzalanmış olarak bulunur.

MADDE 46- Kesinleşmiş karardan en az bir yıl sonra ilgili üye tarafından cezasının affı için başvurulabilir.

Af yetkisi; Üyeler, parti görevlileri, ilçe ve il yönetim kurulları üyeleri ve denetçileri, il haysiyet divanları ve mahalli meclis grupları üyeleri hakkında verilen disiplin cezaları için Merkez Yürütme Kurulu; Genel Yönetim Kurulu Ve Merkez Haysiyet Divanı ile Parlamento grupları üyeleri hakkında verilen disiplin cezaları için ise Büyük Kongreye aittir.

Af için müracaat; her iki halde de bağlı olduğu yönetim kurulu eliyle Genel Başkanlığa yapılır. Af yetkisi Büyük Kongreye ait olan müracaatlar, daha önce Genel Yönetim Kuruluna sunulur. Kurulun bu konudaki raporu ile birlikte Büyük Kongrenin gündemine alınır. Büyük Kongrece kurulan komisyon müracaatı ve Genel Yönetim Kurulunun raporunu inceleyerek bir rapor hazırlar. Büyük Kongre bu rapor üzerinde bir karara varır.

Af dileği reddedilen ilgili, müracaatının üzerinden bir tam yıl geçmeden müracaatını yenileyemez.

B Ö L Ü M VIII

Mali hükümler ve denetçiler

A- PARTİNİN GELİRLERİ

MADDE 47- Partinin sağlayabileceği gelirlerin çeşitleri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Parti üyelerinden alınan aidat;
- b) Partiye mensup Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden alınan aidat;
- c) Adaylık için başvuranlardan ön seçime veya yoklamaya girmeden önce alınan özel aidat;
- d) Parti yayınlarının satış bedelleri;
- e) Parti bayrağı, flâması, rozeti ve benzeri rumuzlarının satışından sağlanan gelirler;
- f) Parti kimlik kartlarının ve parti makbuz, defter ve kâğıtlarının sağlanması karşılığında alınan paralar;
- g) Parti lokallerinin işletilmesinden elde edilen gelirler;
- h) Partice tertiplenen balo, eğlence, müsamere, konser, spor müsabakası ve konferans gibi faaliyetlerden sağlanan gelirler;
- ı) Parti temelekinden elde edilen gelirler;
- j) Bağışlar;
- k) Krediler;
- l) Kanun ve yasama meclisleri iç tüzüklerine göre Devletçe sağlanan yardımlar.

Aidat: Ayda en az 100 kuruştur. Merkez Yürütme Kurulu en az aidat haddini her yıl yeniden tayin eder, en yüksek aidat yılda 1200 lirasıdır. Parti üyesi, vermeyi kabul ettiği aidatın miktarını, kanuna ve parti tüzüğüne uygun olmak şartıyla, kayıtlı bulunduğu ilçe başkanlığına yazıyla bildirerek arttırabilir. Aidatı alan ilçe yönetim kurulu, parti üyesinin, vermeyi kabul ettiği aidatı ödeyecek durumda olmadığını tespit ederse, aidat yükümünü asgari maddede kadar azaltabilir.

T.B.M.M. Üyelerinin aidatı: Bunların ne miktar aidat ödeyeceği ve bu suretle toplanan paraların ne miktarının grup faaliyetlerine ve ne miktarının Genel Merkeze ayrılacağı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel

kararile belli edilir.

Yukarda (c) fıkrasında yazılı özel aidat yönetmelikle düzenlenir.

Yukarda (d), (e) ve (f) fıkralarında gösterilen satış bedelleri Merkez Yürütme Kurulu kararile düzenlenir.

Parti lokallerinin işletilmesinden ve parti kitaplıklarına girişten sağlanacak gelirler, benzeri yerlerdeki bedel ve ücretler dikkate alınarak, ilgili organların yapacakları tarifelere bağlanır.

Kanunun yasaklamadığı tüzel ve gerçek kişilerden her kademe organınca bağış ve kredi alınabilir. Gerçek ve tüzel kişilerin her birinin Parti tüzel kişiliğine yaptığı bağışların toplamı aynı yıl içinde beş bin lirayı geçemez.

Gelir makbuzları:

MADDE 48- Partinin gelirleri, Parti tüzel kişiliği adına makbuz karşılığında alınır. Makbuzlar, Merkez Yürütme Kurulunca bastırılır ve teşkilata dağıtılır.

Parti teşkilat kademeleri, kullandıkları makbuzların dip koçanlarını Merkez Yürütme Kuruluna iade etmek zorundadırlar. İade edilmeyen makbuz dip koçanları dolayısıyla, teşkilat kademeleri, Merkez Yürütme Kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.

Makbuzların asıl kısımları ile dip koçanlarında aynı müteselsil numara bulunur. Makbuz dip koçanlarının Genel Merkezde saklanma süresi beş yıldır.

Gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi makbuz dip koçanında açıkça belirtilir.

Harcamada usul ve mali sorumluluk:

MADDE 49- Alt kademelerin gelirlerinden ne miktarının üst kademelerce ödeneceği Merkez Yürütme Kurulunca belirtilir.

Parti paraları, gündelik harcamaların gerektireceği miktarın dışında bankalarda durur. Yönetim Kurulları başkan ve saymanlarının birlikte imzaları ile bu paralar çekilir.

Harcamalar Parti tüzel kişiliği adına yapılır. Harcamalara ait mübit evrak, kademelerce beş yıl süreyle saklanır.

Yüz liraya kadar (yüz lira dahil) harcamaların mübit evrak ile tevsihi zorunlu değildir. Ancak, miktarı ne olursa olsun, bütün harcamaların yetkili yönetim kurulunun veya merciinin kararına dayanması şarttır.

Parti teşkilatı, bağlı buldukları üst kademeye, gelir ve giderleri hakkında altı ayda bir hesap vermekle yükümlüdür.

Teşkilat kademeleri tarafından Parti tüzel kişiliği adına bağita girilmesine ve yüküm yüklenilmesine ilişkin esaslar, Merkez Yürütme Kurulunca tesbit olunur. Bu esaslara aykırı olarak teşkilat kademelerince girilen bağit ve yükümlerden Parti tüzel kişiliği hiçbir suretle sorumlu tutulamaz; bu takdirde sorumluluk, bağita girilen veya yükümü yüklenen kişi veya kişilere aittir.

B. DENETÇİLER

MADDE 50- (Bir değişiklik yapılmadı.)

B Ö L Ü M IX

Seçimlerde adayların tesbiti

MADDE 51- Partinin seçime katılacağı illerdeki milletvekili ve senato üyesi aday listeleri, kanun, tüzük ve yönetmelikler uyarınca yapılacak seçimler sonunda tesbit edilir ve sıraları belirtilir.

Partinin seçime katılacağı illerde göstereceği milletvekili ve senato üyesi adayları toplamının, kanunca belirtilen en yüksek miktarını Merkez Yürütme Kurulu seçer. Bu adayların hangi seçim çevresinde yer alacakları, milletvekili seçimlerinde o seçim çevresinin çıkaracağı milletvekili sayısının 1/6'sını geçmemek, senato seçimlerinde o seçim çevresinin çıkaracağı senatör sayısının 1/3'ünü geçmemek ve her iki halde de istenilen seçim çevresinde asgari 1 kişi olmak üzere Merkez Yürütme Kurulunca serbestçe tayin edilir. Ayrıca Merkez Yürütme Kurulu, bunların söz konusu listelerde kaçınıcı sırada bulunacaklarını da serbestçe tesbit eder. Bu fıkradaki işlemler tamamlanmadan önce, ilgili il yönetim kurulunun istişari mütaleası alınır.

Bir seçim çevresinde Partinin göstermesi gereken aday sayısından az istekli bulunması halinde, adaylar, Merkez Yürütme Kurulunca tesbit edilebilir.

Herhangi bir sebeble ön seçimlerde tamamlanamıyan aday sayısı kadar aday veya ön seçim suretiyle kanunda gösterilen süre içinde Yüksek Seçim Kuruluna bildirilmesine imkân olmayan sayıda aday, Merkez Yürütme Kurulunca gösterilir.

Özel kanunlarına göre yapılacak diğer seçimlerde, aday tesbiti işi, kanun, tüzük ve yönetmelik uyarınca açıklanır.

B Ö L Ü M X

Ortak hükümler

- MADDE 52- (Bir değişiklik yapılmadı)
MADDE 53- (" " " ")
MADDE 54- (" " " ")
MADDE 55- (" " " ")
MADDE 56- (" " " ")

MADDE 57- Her kurul ve organ kanununun emrettiği ve görevleriyle ilgili defterleri, özellikle bir karar defteri, bir üye kayıt defteri, bir gelen giden yazılar defteri, bir demirbaş eşya defteri, bir gelir-gider defteri, bir görevli üye devam defteri tutar. Bilanço ve kesinhesap defteri sadece Merkez Yürütme Kurulunca tutulur.

Karar defteri, ilgili organın ve kurulun kararlarını tarih ve numara sırasıyla ihtiva eder. Karar altları, kararın alınmasında oylamaya katılanlar tarafından önce adları yazılmak suretile imzalanır. Kongrede alınan kararları da ihtiva etmesi gereken kongre tutanak özetlerinin altı başkanlık divanı üyelerince imzalanır.

Gelen ve gönderilen evrak, tarih ve numara sırasıyla gelen ve giden evrak defterine kaydedilir ve gelen evrakın asılları ile gönderilen evrakın örnekleri bu tarih ve numaralar altında dosyalarda saklanır.

Parti adına elde edilen gelirlerin alındığı ve yapılan harcamaların da ne gibi işlere ve yerlere harcandığı ilgili defterlere sıra ile ve müsbit evrakı belirtecek şekilde geçirilir.

Üye defterleri ve Gelir ve gider defterlerinin sayfaları ve kaç sayfadan ibaret oldukları noterze tasdik olunur.

Partiye giriş işlemlerini gösteren üye giriş beyannamelerinin birer örneği ilçe ve il kademesinde ayrı bir dosyada saklanır.

MADDE 58- Değişik kademelerdeki kongrelerde tabii üye olarak bulunan yönetim kurulları üyeleri, mensup oldukları kurulun ibrası için yapılan

- XII -

oynamaya katılamazlar.

MADDE 59- a) Partinin haysiyet divanlarında görev alanlar, -Kongre, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki gruplar, il genel meclisi ve belediye meclislerindeki gruplar üyelikleri hariç- diğer organ, kurul ve görevlerinde bulunamazlar. Bu kimseler, partiye bir hizmet bağıyla bağlı olamazlar ve Partiden hiçbir suretle gelir sağlayamazlar.

b) Belli bir Haysiyet Divanında görev alan bir üye, bir diğer Haysiyet Divanında görev alamaz.

c) İl veya ilçe yönetim kurullarından birinde üye olan bir kimse diğer bir il veya ilçe yönetim kurulunda üye olamaz. İl ve ilçe başkanları için de durum aynıdır.

MADDE 60- Partinin feshi halinde parti malları ve mevcudu, fesih kararını verecek kongre tarafından tayin edilen, kamu yararına derneklerden birine veya Hazineye devrolunur.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI